

Пророческият дар е чудесен атрибут на Божия народ. Но защо е необходим той? И каква е същността му?

В Библията се изтъква, че човекът се нуждае от божествено ръководство. Това е смисълът на Еремия 10:23:

“Господи, познавам, че пътят на човека, не зависи от него; не е дадено на човека, който ходи да оправя стъпките си”.

Още в началото преди грехопадението в невинното си състояние, той е бил обект на Божията грижа и съвети. Но грехът прекъсна личния контакт с Бога и трябваше да се потърсят други пътища за връзка и общуване. Тогава се появи нуждата от пророческа дейност. Пророкът, като Божий представител и посредник трябваше да предава Божията воля на човечеството. В Откр.1:1,2 е дадена веригата за поддържане връзката между Бога и човека:

“Откровението от Исус Христос, което му даде Бог, за да покаже на слугите Си онова, което трябва да стане скоро; а Христос прати та го яви чрез ангела Си на Своя слуга Йоан, който възвести Божието Слово и свидетелството Исус Христово и всичко що е видял.”

Както е изложено тук тази верига се състои от пет звена: Бог, Христос, ангелът, пророкът, народът. Божиите поучения се предават по този канал. Но първите три личности са безгрешни, докато пророкът и народът са засегнати от греха. Това което разкъсва връзката между Бога и човека е грехът, беззаконието, както се подчертава в Ис.59:1,2:

“Ето, господната ръка не се е скъсила та да не може да спаси, нито ухото Му е отъпяло, та да не може да чува; но вашите беззакония са ви отлъчили от Бога ви и вашите грехове са скрили лицето Му от вас, та не ще да чува.”

Така, че веригата е прекъсната между ангела и пророка поради греха на човека. Необходим е посредник. В няколко глави от евангелието на Йоан се изтъква, че се е наложило Този посредник да е Св.Дух - Йоан 14:26:

“А Утешителят, Св.Дух, Когото Отец ще ви прати в Мое име, Той ще ви научи на всичко, и ще ви напомни всичко, което Съм ви казал.”

Чрез действието на Св. Дух, третото лице на Божеството, се осъществява връзката между ангела и пророка. Именно тая пророческа дейност е предмет на тази глава.

Божиите мъдри и милостиви действия с човешкия род са посочени в един много характерен пасаж: Амос 3:7:

“Наистина Господ Йеова няма да направи нищо без да открие Своето намерение на слугите си, пророците.”

Когато трябва да се съобщат Божиите намерения, когато Всемогъщият предприема нещо, засягащо човечеството, Той потърсва подходящ инструмент, за да предупреди хората и да им даде възможност да се приготвят. Този инструмент е пророкът. Думата преведена “пророк” е от еврейския глагол “казвам”, “съобщавам”. Предсказването на бъдещи събития едва ли е първостепенната длъжност на пророческата служба.

Пророкът е Божий говорител. Неговият пръв дълг е да говори за Бога думи на съвет, предупреждение, порицание и насърчение. Това е библейското разбиране на пророческото призвание.

Нека видим сега как общува Божият Дух с пророка за предаване на Божиите вести? В Осия 12:10 Бог декларира, че е говорил чрез Своите пророци като е използвал видения и сравнения:

“Говорих още и чрез пророците и явих им много видения; и чрез думите на пророците служих си със сравнения.” (Осия 12:10).

На пророка се представят различни картини и му се дават обяснения. Връзката с околния свят се разкъсва и душата на пророка се възвисява. В това състояние той може да възприема информация от един друг свят. Понякога виденията действат много силно върху физиката на човека. Малко по-късно ще видим как е понасял виденията един от най-великите пророци, пр. Даниил. Когато Бог защитава верността на Мойсей, Той обяснява трите начина на контакт с пророците - Числа 12:6-8:

“И рече: Слушайте сега думите Ми. Ако има пророк между вас, Аз Господ ще му стана познат чрез видение, на сън ще му говоря. Но слугата Ми Мойсей не е така поставен, той който е верен в целия Ми дом; с него Аз ще говоря уста с уста, ясно а не загадъчно и той ще гледа Господния образ...”

Божиите вести се предават чрез сънища, видения и специално за Мойсей “уста с уста”. Сънищата са може би една по-далечна връзка. По време на сън подсъзнанието е повлияно от Божия Дух и са наложени известни поучения. Но веднага трябва да предупредим читателя, че това са особени сънища. Съновиденията дадени от Бога са винаги в унисон с библейските учения и не на всеки човек Бог се явява на сън. По голямата част от човешките сънища нямат нищо общо с Бога, те се дължат на обикновени психологични и физиологични причини. Библията ни предупреждава да не се увличаме по нашите сънища, защото понякога и Сатана може да ни натрапи своите заблуди - Екл.5:7:

“Защото макар и да изобилват сънища, и суети и много думи, ти се бой от Бога.”

Единственеят сигурен източник на истина за нас си остава Библията. Тя ни предава ясната Божия воля. В Откр.1:10 се говори, че Йоан бил в “изстъпление чрез Духа”:

“В Господния ден бях в изстъпление чрез Духа и чух зад себе си силен глас като от тръба, който казваше...”(Откр.1:10).

Думата “изстъпление” е дадена курсивно (с наклонени букви) което означава, че в оригинала не съществува. В гръцкия оригинал изразът гласи: “Бях в Духа”. Под действието на Св. Дух Йоан идва в особено състояние при което той забравя земните неща и духът му се изостря за небесните неща. Естествените възприятия отстъпват място на духовните възприятия. Това е едно особено състояние на екстаз, възхищение. Но повдигат се два въпроса:

1. В кои исторически епохи действа пророческият дар? Само в библейски времена ли е имало пророци?
2. Има ли жени пророчици?

По първия въпрос е очевидно, че в старозаветни времена Бог е действал чрез редица пророци, някои от които са оставили в писмена форма своите пророчества. Такива са великите пророци Исаия, Еремия, Езекил, Даниил и др. Но свещената история ни съобщава имената и на други пророци, които са извършвали своята служба сред народа, но не са участвали в канона на Св.Писания. Такива са Илиия, Елисей, Натан, и др. Но пророческият дар не се ограничава само в Стария Завет. И в Новия Завет имаме указания за пророческа служба. В 1Кор.12:28 ап. Павел изброява различните служби в църквата и говори за пророци:

“И Бог постави някои в църквата: първо апостоли, второ пророци, трето учители...”

А в Деян.13:1 са споменати поименно пророци и учители в християнската църква в Антиохия:

“А в Антиохийската църква имаше пророци и учители: Варнава, Симеон, наречен Нигер, киринеецът Луций, Манаин, който беше възпитан заедно с четверовластника Ирод и Савел.”

Всичко това показва, че пророческият дух оперира и в новозаветни времена. Примерно ап. Йоан, който написа Откровението е пророк в най-възвишения смисъл на думата и Откровението - най-грандиозното пророчество на Библията. Но нека направим още една стъпка напред. Изчерпват ли се действията на пророческия дух с новозаветната част на Библията? Отговорът на този въпрос е в Ефес. 4:11-13:

“И Той даде едни да бъдат апостоли, други пророци, други пък благовестители, а други пастири и учители, за делото на служенето, за назиданието на Христовото тяло, с цел да се усъвършенстват светиите; докле всички достигнем в единство на вярата и на познаването на Божия Син, в пълнолетно мъжество, в мярката на ръста на Христовата пълнота.”

Идеалът на църквата посочен в този текст ще се осъществи напълно в края на благодатното време, непосредствено преди пришествието. Следователно пророческата служба ще съществува до края на земната история и ние можем да очакваме и в наше време проявата на този специален дар. До тук отговорихме на първия въпрос.

Що се отнася до втория, Библията ни посочва имената на жени пророчици като Мариам, Девора, Олда, в Ст.Завет и Анна и четирите дъщери на дякон Филип в Новия завет. Тогава нашият извод е, че пророческият Дух работи и с жени.

Историята ни показва, че в критични моменти и когато предстоят особено важни събития в спасителния план Бог дава по-големи осветления чрез избрани от Него служители.

Примерно, когато Бог реши да унищожи стария свят с потоп, Той потърси подходящо

лице, за да съобщи намеренията Си. Това беше Ной, който получи подробна информация и я предаде на своите съвременници.

При първото идване на Христос, Йоан Кръстител беше избраният инструмент. Той трябваше да предупреди и подготви народа. Така и във връзка с последното съдбоносно дело на тройната ангелска вест и изследователния съд, Бог потърсва подходящи лица за да осветли човечеството. Неговият избор се спира най-напред на двама мъже: Уилям Фой (да не се смесва с Уилям Милер) и Хейзън Фос, които получават видения относно тройната ангелска вест.

Кратко време след разочарованието в 1844 г. Уилям Фой умира, а Хейзън Фос, след остра душевна борба решава да не съобщи видението на народа. Тогава Божият избор се спира на един слаб инструмент - 17 годишното момиче Елена Хармон по баща, а по-късно Елена Гулд Вайт по мъж. Тя получава своето първо видение два месеца след голямото разочарование през декември 1844 г. по време на една молитвена служба в един дом. Сюжетът на това първо видение е великата опитност на адвентния народ и неговото пътуване към небесния град.

Елена Гулд Вайт е родена на 26.11. 1827 г. в гр. Горхам, щата Майн. В 1840 г. на 13 годишна възраст тя била дълбоко засегната от религиозното пробуждане предизвикано от делото на Уилям Милер и се присъединила към Методистката църква. На 30.август 1846 г. сключила брак с Джеймс Вайт, адвентен проповедник, и независимо от злополуката преживяна в детството тя надживяла своя съпруг с 33 години. От този брак се родили четирима сина, от които най-малкият и най-големият починали. Елена Вайт посвещава целия си живот на Божието дело. Написала е многотомна литература, резултат от нейните 2000 видения. Литературното ѝ наследство възлиза на около 43,900 страници в ръкопис. Ние притежаваме днес 53 книги от нейното перо, които представляват прекрасно ръководство за църквата на остатъка, освен освен 4 500 статии публикувани в различни списания. Литературата на Елена Вайт е преведена на много езици. Тази забележителна жена е работила неуморно като говорител и Божий служител в три континента - Америка, Европа и Австралия. Тя завършва земния си път в Елмсхавън, Калифорния на 16.юли.1915 г. на 87 годишна възраст.

Но за да я приемем за пророк на последната църква, трябва да подложим нейното дело на библейски пророчески изпит. Затова пък трябва да се запознаем с белезите на истинския пророк, дадени в Св.Писание. Едно сравнение с великите пророци на Библията показва някои телесни феномени, с които се отличават виденията на истинския пророк, за разлика от фалшивите - Данаил 10:8-11,16,17:

“И тъй, аз останах сам да видя това голямо видение от което не остана сила в мене, защото енергията ми се обърна в тление, та останах безсилен. Чух, обаче гласа на думите му, и като слушах гласа на думите му, аз паднах но лицето си в несвяст, с лицето си към земята. И ето ръка се допря до мене, която ме тури разклатен на коленете ми и на дланите на ръцете ми. И рече ми: Данииле, мъжо възлюбени, разбери думите, които ти говоря и стой прав защото при тебе съм изпратен сега. И когато ми изговори тая дума аз се изправих разтреперан. И ето един подобен на Човешки син се допря до устните ми. Тогава отворих устата си та говорих, като рекох на оня, който стоеше пред мене: Господарю мой, от видението болките ми се върнаха и не остана сила в мене. Защото как може слугата на тоя мой господар да говори с тоя мой господар? Понеже веднага не остана никаква сила в мене, па и дишане не остана в мене.”

В това знаменито видение Даниил обяснява своето състояние. Стих 8 и 9 показват, че в

началото пророкът загубва своята естествена жизнена сила и пада на земята. След това изпълнен със свръхестествена сила, той постепенно се изправя. В стих 17 е посочен вторият телесен белег - по време на видение пророкът не диша. В Числа 24:3,4 е даден един трети телесен белег:

“... Валаам син Веоров каза: и човекът който има отворени очи каза; каза оня, който чу Божиите думи, който видя видението от Всесилния, който падна в изстъпление, но очите му бяха отворени.”

Два пъти се изтъква, че пророкът е с ясно отворени очи по време на видение, а не жуми като разните спиритически медиуми.

Това са трите външни телесни феномена. Но за нас са по-важни вътрешните, духовни белези на истинския пророк. Кой са те?

Първо: виденията, обясненията и ученията които един претендент за пророк ни носи, трябва да бъдат сверени с духа на Св.Писание. Те трябва да бъдат в съгласие с фундаменталните учения на Библията - Исая 8:20:

“Нека прибегнат при закона и при свидетелството. Ако не говорят според това Слово, наистина няма зазоряване за тях.”

Ако пророкът не говори според Божието Слово и поддържа становища противни на Библията, той е фалшив пророк.

Второ: Божият пророк трябва да възвеличава Исус Христос, а не себе си. В центъра на неговото учение трябва да стои личността на Спасителя - 1Йоан.4:1-3:

“Възлюбени, не вярвайте на всеки Дух, но изпитвайте духовете дали са от Бога; защото много лъжепророци излязоха по света. По това познавайте Божия Дух: всеки дух, който изповяда, че Исус Христос дойде в плът, е от Бога, а никой дух, който не изповядва Спасителя не е от Бога...”

Трето: Животът на пророка трябва да бъде морален и съобразен с Христовите принципи. Исус посочва този белег в Мат.7:15-20:

“Пазете се от лъжливите пророци, които дохождат при вас с овчи дрехи, а отвътре са вълци грабителни. От плодовете им ще ги познаете. Бере ли се грозде от тръни или смокиня от репей? Също така всяко добро дърво дава добри плодове, а лошото дърво дава лоши плодове... И тъй, по плодовете им ще ги познаете.”

Трябва да проследим и духовните резултати от неговата дейност, т.е. какви плодове е родил.

Четвърто: Пророчествата предадени от пророка трябва да се изпълняват, защото Бог не греши - Вто.18:21,22:

“И ако речеш в сърцето си: Как ще познаем коя дума Господ не е казал?

Когато някой пророк говори от Господното име и думата му не се сбъдне нито се изпълни, тая дума Господ не е говорил; пророкът е говорил надменно, да се не боиш от него.”

Ако не винаги предсказанията се сбъдват, явно е, че Божият Дух не ръководи този човек.

Нека измерим сега делото на Елен Вайт с този стандарт. Най-напред външните белези. Ранните видения на Елена Вайт са се произвеждали често по време на богослужение пред стотици очевидци. Когато влиза във видение тя издава три възклицания: Слава, слава, слава... Няколко секунди като че ли потъва в безсъзнание и след това се изправя на крака и видението започва. Очите и са винаги ясно отворени, с приятно изражение и погледът насочен по посока на видението. Многократни лекарски прегледи (Д-р Келог,

Д-р Друмонд, Д-р Браун) са установили, че по време на видение тя не диша. Пулсът бие редовно, но няма никакви признаци на дишане. Днес ние притежаваме свидетелството на много съвременници на Е. Вайт: Ловбъроу, Келог, Касъл, Лямсън, Сиили, Фаулър, Главър, Карпинтър, Бурдо, Джеймс Вайт, Бътлър... Ето част от едно изказване на Бътлър от 1874 г.:

“...Виденията на Е. Вайт са били наблюдавани от много хора, вярващи и невярващи... Времето през което г-жа Вайт оставаше във видение беше между 15 минути и 3 часа. През това време сърцето и пулсът продължаваха да бият, очите оставаха отворени и изглеждаше да съзерцават далечен обект... Интензивна светлинна можеше да бъде доближена внезапно, без да се произведе и най-лекотото мигане... Когато г-жа Вайт е във видение, дишането и напълно спира. Този факт е бил проверяван от многобройни свидетели, между които и способни лекари, които не вярваха на виденията ѝ и биваха посочвани от публиката... Спокоен, достоен и впечатлителен, нейният вид внушаваше на свидетелите дълбок респект, голяма тържественост...” (Ривю енд Хералд 09.06.1874 г.). Следва анализът на вътрешните, духовни характеристики. Тук трябва да отбележим нещо много съществено. Литературата на Елена Вайт не измества Библията; тя е по-скоро един коментар, но боговдъхновен коментар на Библията. Самата тя нарича своите писания “по-малката светлина”, която е предназначена да води хората към “по-голямата светлина” - Библията. Ето един цитат от “Свидетелства към църквата”, стр.17:

“Аз взех скъпата Библия и я заобиколих с различни свидетелства, дадени за Божия народ. Ако вие бяхте изследвали Библията с желание да разберете библейското становище и да постигнете християнско съвършенство, вие не бихте се нуждаели от слвидетелствата... Не трябва да мислим, че написаните свидетелства ни носят някаква нова светлина, но те изразяват по-живо духовните истини, които са отдавна известни...” Елен Вайт представя така прекрасно личността, делото и духовния живот на Спасителя, както може би никой друг автор. Нейната личност се губи, а на преден план тя изтъква лъчезарния образ на Исус Христос. Нейният живот удостоверен от хиляди хора се е отличавал с простота, чистота и изключителна благотворителност. Пророческите ѝ предвиждания отразени в литературата ѝ се изпълняват по забележителен начин, защото са основани върху библейските пророчества. Можем да посочим два класически примера. Тя пише, че католици и протестанти ще се обединят, когато още не е имало никакви видими знаци за това. Тя твърди, че модерният спиритизъм ще се разпространи навсякъде, още когато тези странни явления са били локализирани в малък район на Северна Америка.

И така ние можем да приемем решително Елена Вайт като пророк на последната църква. Чрез нейната литература Бог ни е снабдил с чудесно ръководство за големите кризи и последните трудни времена, които Божият народ ще преживее.

Трябва да бъдем много благодарни, че голяма част от книгите на Е. Вайт са преведени и на български като “Патриарси и пророци”, “Царе и пророци”, “Животът на Исус”, “Великата борба”, “Възпитание”, “Притчи Христови”, “По стъпките на Великия лекар”, “Диета и храна”, “Пътят към Христа”, и др.

Драги читателю, в тази литература ти ще намериш най-ценни и актуални съвети за един победоносен духовен живот.

